

SOPRONI UJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

<p>Előfizetési feltételek: A „Soproni Ujság“, az „Oedenburger Zeitung“ kibővítését képezvén külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben. Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.</p>	<p>Kiadóhivatal és szerkesztőség: Romwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám. Távbeszélő 23. szám.</p>	<p>Hirdetések díjtétel szerint, mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik. Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők. Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.</p>
---	--	---

Hogy lehetne igazat tenni?!...

Sopron, 1895. április 18-án.

(r. f.) Bánffy báró miniszterelnök két miniszter-társával Bécsben van, hogy a pünkösdi után ülésező delegációk költségvetését, osztrák kollegáikkal és a közös ügyek minisztereivel, kellő rendbe megcsinálják. E közben ide haza mérges kifakadásokban kelnek egymással versenyre ellenzéki kollegáink és szeretnék a miniszterelnököt megenni.

Éppen jó, hogy Bécsben van, mert ha most kerülne valamelyik éhes ellenzéki ujságíró elé, az menten felfalná.

Történik pedig ez a rettenetes harc azért, mert Bánffy báró merészkedett egyet és mást egy németül író ujságíró előtt elmondani. Ez, és csupán csak ez a magyar miniszterelnök legújabb bűne. Horribile dictu! . . . Bánffy Dezsőnek azt kellett volna tenni, hogy hétfőn éjjel visszarothonjon külön vonaton Bécsből Budapestre, ott felriasszon álmából egy ellenzéki ujságíró és térdre borulva könyörögjön tőle segédelmet egy bécsi ujságíró tolakodásai ellen, a ki elég vakmerő a miniszterelnököt a felől megkérdezi, hogy mi szándéka a jövőben . . . És mivelhogy Bánffy báró ezt nem tette, hanem készséggel válaszolt a bécsi ujságírónak, a „Nemzeti Ujság“, Apponyi gróf vak imádója, elmondja a

miniszterelnökről, hogy köznapiság és gyámoltalanság van a feleletekben, hogy tehetetlen ember, a ki eléggé toladó azt remélni, hogy a millenniumra is miniszterelnök lesz stb. stb.

Mi megadással vesszük tudomásul ellenzéki laptársunk ditirambikus kifakadásait, mivelhogy mesterségből teszik és mivelhogy Magyarország intelligens polgársága kellőképpen tudja méltatni az olyanféle üres harag otromba kifakadásait, mint a minő a „Nemzeti Ujság“ ajakán is tajtékzik és a poklok minden ördögét, még a néppártot is könyörögve szólítja a haza megmentésére a szabadelvű párt és az abból kikerült kormány ellen.

De a „Nemzeti Ujság“ legalább nem szól a dologhoz és üres frázisokat, a logika és a józan és legelemibb követelményei nélkül szükölködő szölamokat pufogat a levegőbe. Nálánál tovább megyen a néppárt agrárius ujsága, avagy az agráriusok néppárti ujsága, mert azt még nem eszelte ki okos ember, hogy a „Hazánk“ miféle pártnak live, és kiszakít Bánffy nyilatkozataiból kettőt, hogy ezek alapján elverje a port a kormányelnökön és miniszter-társain.

A „Hazánk“-nak azért nem tetszik Bánffy nyilatkozata, mert a közjogi ellenzéknek szeme közé vágta az igazat és jágói arczczal hirdeti, hogy lám most

csapja el magát a szabadelvű kormány legjobb szövetségeseit! . . . Avagy azt hiszi Szapáry Gyula gróf agrárius velleitásokban szenvedő ujsága, hogy nem volt avval tisztában az egész világ, miszerint a közjogi ellenzék csakis erkölcsi pressió alatt támogatta a szabadelvű pártot az egyházipolitikai törvényjavaslatok körül? Igen is, tudta mindenki, mivelhogy tudja azt is, hogy Magyarországon nem volt még ellenzék, a mely a reakció szolgálatába szegődött volna és nyíltan fáradozzék azon, hogy a hazát anyagi és szellemi pusztulásba vigye. Magyarországon a legújabb időkig csak olyan ellenzék volt, a mely a haza jólétére irányuló kormánytörekvéseket tullicizálni kívánta. Magyar ember eddig még nem vállalkozott arra, hogy a haza szabad fejlődésének megakadályozására szövetséget kössön válogatás nélkül mindenkivel, a ki a magyar állameszmének szabadelvű irányban való megerősödését ellenzi.

Ilyen ellenzék Magyarországon csak most támadott. Csak a legújabb időkben szervezkedett Magyarországon olyan párt, a mely egységes állammá való tömörülésünk legnagyobb ellenségeivel, a nemzeti-ségekkal paktál. Arany igazság az, a mit Bánffy báró konstatált, hogy a nemzetiségi kérdést komplikálták az egyházipolitikai kérdésekkel. Igen is, azok az urak, a kik

TARCZA.

A második fejezet.

— A „Soproni Ujság“ eredeti tarczája. —

Irta: Verner László.

Az első fejezet a mi csak úgy futólag kívánatos elbeszélni, az volt, hogy Nyomárkay Jenő tegethof-nyakkendőt kötött fel, vörös szegfűt tűzött a gomblyukába, arczulata bizonyos ünnepélyes kifejezést öltött s ebben az elzékenyülésre hajlékony külső és belső jelvényekkel bucsuvizitet csinál Weinerék-nál.

Éppen olyan idő járt akkor, mint most. Száraz, hideg idő, mely a könyvirigyeket sirásra osztónozta. A földön ördög-tánczot járt a zizegő papír; ezüstös kikanyalok csináltak valami kezdetleges kordont. A tegethof-nyakkendős Nyomárkay Jenőben a természet emez elegikus lemondása felébresztette az alvó oroszlánt, akarom mondani a két év óta lecsillapult poétát.

Ebben az átszellemült pillanatban látta be, hogy a Jász-Arok-Pacsér és Vidékének is van hivatása: máskülönb hol jelenének meg az ő szerelmi költeményei — „ő hozzá.“

Ilonka elpirult, Jenő elsápadt, a papa mosolygott. Ez volt a helyzet szignaturája, mikor Jenő előterjesztette, hogy bucsulátogatást tesz, siet befejezni tanulmányait, mert érzi, hogy neki hivatása van. (Jelentős pillantások Ilon felé.)

Ilonka olyan zavarban volt, mintha megértette volna a czélszást.

A papa pedig mosolygott.

Aztán folyt a társalgás érdekes és nem érdekes tárgyak felől. Mikor Jenő azt is megtudta

értetni, hogy egy évig számúzi magát a szülőföldet, Ilonka szép szeméből egy könnyesepp hullott a himzöráma közepébe. Jóllehet a könnyesepp titkos volt, Jenő látta. Oh ha azt a himzörámát elvihetné drága klenódiumnak. Selyemszálon viselné a nyakában, mint ahogy a csodatévő amuletteket szokás. De egyet gondolt e bizarr ötletén. Himzörámát akármilyen örült szerelmes, még sem viselhet anyakában.

Aztán bekövetkezett az ünnepélyes pillanat. Jenő felállott, Ilonka is. Egymás szemébe néztek. Olyan szépen beszélt a szemeknek delejes sugara.

— Ilonka édes, emlékezzék fogadalmunkra.

— Emlékezni fogok és megtartom.

— Én is.

Akkor Jenő, a kifogástalan szalon-ember, derékszögben hajtotta meg magát.

Nagy tisztelettel emelte föl Ilonka kezét. Könnyű csókot lehelt rá, mely gyönyör és fájdalom volt neki. Még inkább az az egy pár csópp, mely a fejére hullott az Ilonka tiszta ragyogásu szeméből.

Jenő nem birt magával. Tomboló szive tuláradt és a gyermeki szeretet elragadtatásával vetette magát az Ilonka papájának karjaiba.

A papa pedig mosolyogva szólt:

— Sohasem hittem fiatal ember, hogy annyira szeressen — engem.

Az alatt a kijelentett év alatt pedig az a nevezetes dolog történt, hogy Jenő megszegte szavát. Hazajött, mert hívták. A papa hívta, aki boldog vőlegény volt és Ilonkának akart mamát hozni. Egy volt a hiba. Hogy az új mama majd-majd olyan idős volt, mint Ilonka. Csakhogy ra-

fináltabb. Hja, ő nem a himzöráma mellett ábrándozott, hanem modern nyomokon nyerte nevelését, mint egyik ismert szépsége a fő- és székvarosnak. Jenőt az új nászhoz vőfénynek hívták, Ilonka mellé: a papa azonban meghagyta, hogy tegyen látogatást Mohácsy Mihályéknál, a Teréz-körtön.

Jenő az utasítás szerint járt el és majd halálra ijedt, mikor a leendő anyósában egyik egyetemi bál hírességét szegről-végről az ő táncosnőjét találta.

A kis cserfácska is összecsapta harmat kacsóit. Kaczagott a könnyezésig.

— Hahaha! Hisz ez dicső! Hát maga az? . . . No ez kolosszális. Hogy én leszek a maga mamája? . . . Magnificze! Ugyan nevensen már egy kicsit . . . No de, hallja!?

És hogy nevetett a szép pesti leány. A fogai egy ékszerkirakat volt. A halavány pírral bevont orcáin kedves gödröcskék támadtak. Jenő fogai között sziszegett.

Lelkemre! szép a — kicsike. Mikor a félórás vizit után füttyörészve ugrált le a lépcsőkön, így monologizált magában.

Fiezkó, burokban születél, még az anyósod is imádásra méltó.

Az édes papa bizonynyal nem irta elő, hogy az ő menyasszonyánál kikötött első látogatást kövesse a többi, a második, a harmadik, s ki tudja hányadik?

A kedves papa, aki a hivatalos számú viziteket tette, egyáltalában nem mérközhetett Jenő ur több rendbeli előnyeivel. Hullámos fekete haja, csillogó, életet sugárzó szemei, fiatalos rugékonyságával szemben messze elmaradtak az őszbecsa-

könnyű szívvel adnák el az országot bárkinek, azok miatt az egyházipolitikai törvények miatt, a melyeket Franciaország, Belgium és Spanyolország katolikusai nem tr.ának dogmába ütköznek, azok biztatgatják most harcra a románt, a tót és az oláht.

Am ezek az urak még csak nem is sejtik, hogy hová fejlődnek majd a dolgok. A hegy tetejéről megindult hógörgeteg nem válogatja, hogy mit mosson el utjából.

Az egyházipolitikai törvények hatalmas eszköz lettek volna — és reméljük, hogy lesznek is! — a kormány kezében a magyar állam-ésme védelmezéséhez. Ha vannak, a kik ezen eszközt erővel ki akarják csavarni a szabadelvű kormány kezéből, próbálják meg, ha képesek-e rá.

Mi hiszszük, hogy nem! Mi remélünk abban, hogy a szabadelvű eszmék diadalát nem lesz képes megállítani utjában senki és a magyar miniszterelnök nem megy majd Bécsbe másért mint a közös ügyek elintézéséért.

Politikai hírek.

1895. április 18-án.

A belügyminiszter utasítására a kolozsvári és nagyszabeni vámhivatalban Lipesében nyomtatott és Bukarestből szétküldött izgató-iratokat foglaltak le, melyeknek címe: A nemzetiségek Erdélyben és Magyarországon. Szerzője Brote Jenő, a „Tribuna” tulajdonosa és kiadója, ki a memorandum-pör elől megszökött.

Az új házassági jog életbeléptetésének idejét folyó évi december 18-ára szabja meg a törvény, mint legkésőbbi határidőre. Magától értetődő, hogy a kormány éppen nem gondol a határidőnek messzebbre tolására, a mit csakis egy újabb törvény alapján tehetne. Ellenkezőleg legkomolyabb törekvése odairányul, hogy a határidőt lehetőleg megrövidítse, és az állami anyakönyvek behozatala után mennél előbb életbeléptesse a polgári házasságot. Meg is tesz a kormány mindent, hogy ebbeli tervét megvalósítsa és jogos reményünk lehet arra, hogy már november 1-én életbe lép a polgári házasság. Ezen a napon köthetni már a polgári hatóságok előtt házasságot.

vart völegénynek szertartásos bókjai. Ámbátor, hogy viszont Jenővel szemben előnye volt az, hogy ő imádtottját nem számozatlan kastélyfiakerben röpi haza, hanem négy lovas hintóban, csengőbongós szerszámu négy tüzes paripán.

Jenő egy pálya kezdetén lévő jóízű fiúcska: Weiner gazdag és a kit szeret, annak megtudja szerezni az élet örömeit.

Ebben a tudatban, ragyogó szemekkel, fedelmi menyasszonyi felszereléssel mondta el a holtomiglant.

De azért odanézett a sápadt ábrándos fiúcskára, ki egy sirdogáló gyermekleány karján a lemondás héroszi kinjait szenvedte. Mosolygott reá, had ocsudják fel. Hiszen nincs elveszve minden. Voltaképpen ezután is szeretheti.

A honnan ő életfilozófiáját merítette, — ott ezek a helyzetek jóformán mindennaposak. És mondjátok bár falusi libának azt az érzélgős falusi leányt, kinek szeméből a bánat igaz könyve folyt, ki minden tudatos élettapasztalat nélkül, tisztán a szerelem ösztönével kiolvasta, tisztán látta, milyen nyomorult összeesküvés folyik atyja és ő ellene; látta sötét végzetét egész világosan; hiszen a kaczer menyasszony oly biztatónan oly reménynyujtóan nézte a gyáva férfit, a kit gyűlölhét végtelenül, de szeret élete utolsó helyettéig.

A másodvirágzású új férj, mint a spécziések legtöbbször az esketési ceremónia után szertartásos önérettel sugta fiatal felesége füleibe:

— Asszonyom, — boldoggá fogom önt tenni.

A fiatal asszony mosolygott és titkon megszorította a — Jenő kezét.

Milyen legyen az új polgármester? *)

A mór megtette kötelességét, a mór — megy. Nem menesztik, hanem megy magától. Nem kutatom, mi készíti, mi kényszeríti rá a szorgalmáról, jellemének tisztaságáról, humanus bánásmódjáról és ritka tapintatosságáról ismeretes köztisztviselőt, hogy 35 évre terjedő pályája után, testi és lelki épségének teljében ily váratlanul oda hagyja azt az előkelő állást, melyre a város köztörvényhatóságának osztatlan bizalma emelte, s amely állásban ő tetteivel megmutatta, hogy a város érdekeit szíven viseli mindenekelőtt, mert oly maradandó alkotásokkal díszeskedhetik városunk az ő nem éppen hosszúra terjedő polgármesteri aerája alatt, a melyek városunk úgy anyagi mint kulturális haladásának félreismerhetetlen feltételei.

Mikor a hír szárnyára vette, hogy a városnak polgármestert kellene cserélnie, akkor azt hiszem, még azok sem gondoltak arra, mily nehéz problema megoldásáról kell majd gondoskodniok, akik nem rokonszenveztek vele és szerették volna, hogy a polgármesteri állás megüresedjék. Most, hogy ez óhaj csakugyan teljesült, ha nem csalódom — maguk sincsenek tisztában avval, hogy kit is kellene beleültetni abba a polgármesteri székbe, amely oly sok és nehéz munkát, oly rendkívüli nagy felelősséget ró a város legelső tisztviselőjére, de neki sem anyagi tekintetben megfelelő helyzetet, sem erkölcsi tekintetben a kellő támogatást és elismerést nem biztosítja, sőt kilátásba sem helyezi.

De tévedek talán? Hisz épp e lapok hasábjain két nevet említettek már az arra hivatott faktorok, mint polgármester-jelölteket. Igaz! de ha információ nem téves, ezek egyikéből sem lesz polgármester azon egyszerű oknál fogva, mert ők nagyon nem akarnak polgármesterek lenni. Egyébiránt én teljesen el akarok tekinteni a személyektől, midőn egy pár szót arról szándékozom közzétenni, hogy tulajdonképpen milyen egyéniségnek képzelem én az új polgármestert, jobban mondva, milyen embernek kellene annak lennie, a ki városunk közigazgatóságának gyeploit kezébe veszi, hogy nehéz feladatát lehetőleg közmelegedésre teljesíteni képes legyen. És itt őszintén megvallom, hogy kizárólag csak a — tapasztalatra támaszkodom, midőn kinyilatkoztatom, hogy az új polgármesternek a következő kvalifikációval kellene birnia:

Legyen először is a közigazgatás szövevényes ügyvitelében jártas, gyakorlott tisztviselő. Ez conditio sine qua non. De ez absolute nem involválja, hogy városunk viszonyai-val okvetetlenül a legapróbb részletekig ismerősnek kelljen lennie. Hiszen a köztörvényhatóságok területén a közigazgatás lényegében egy és ugyanaz. A mi itt-ott mint speciális jelenség felmerül, arra nézve a város tanácsa könnyű szerrel és rövid idő alatt teljesen tájékozathatja az új főnököt, hiszen minden egyes tanácsos egy-egy ügyviteli körnek a referense és vezetője, akinek töviről-hegyire ismernie kell a maga hivatalos körébe eső összes kérdések és ügyek lényegét és körülményeit, melyekre nézve a kellő tájékozást hivatalbeli főnökének megadni köteles.

Másodszor: legyen az új polgármester energikus hivatalfőnök a szó teljes értelmében. Sokan az energia alatt mást értenek: nyomást, szekaturát, üldözést. Mi itt az energia alatt csak a polgármesternek ama kötelességszerű szigorúságát értjük, a melylyel az egész gépezetet kormányozni tartozik. Mulasztást, hanyagságot, felületességet, pontatlanságot nem szabad tűrnie. A tisztviselők karának olyannak kell lennie, mint egy jól járó óra-

*) Közöljük e cikket, mert lapunk egyik kiváló barátjának tollából került ki, ámbátor nem világosítja meg sem a helyzet összebonyolodottságát, sem nem mutat határozott kiutat abból a sajátos helyzetből, a melyben vagyunk. Mi a magunk részéről őszintén pártoljuk a polgármesteri kérdés megoldásának azon módját, a melyet dr. Szilvássy Márton fejtett ki lapunk múlt vasárnapi számában és bizony fölülte sajnálnánk, ha idegenből kellene polgármestert hozni.

Szerk.

nak. Kell, hogy a gépezet minden egyes részecskéje teljesen megfeleljen feladatának, ezéjének és rendszeren, pontosan végezze funkcióját, mert ha csak egy kis részecske is megbomlik az egységes szerkezetben, akkor akadoz, sőt stagnál az egész gépezet. Ezt annyival is inkább kell hangsúlyoznunk, mert az ügyvitel lassúsága miatt sok volt a panasz. Ezt minden áron el kell kerülni, mert a sürűn felmerülő panaszok bizalmatlanságot keltenek a köztisztviselők iránt, ez viszont elkedvetlenül hat a tisztviselőre. A kölesönös bizalmatlanság és panaszkodás következményeivel pedig tisztában lehetünk már a közelmúlt tapasztalataiból.

Legyen az új polgármesternek harmadszor: erős nemzeti érzülete. Ne ijedjenek meg, tisztelt olvasóim, nem azt értem alatta, hogy sovínista legyen. Hiszen a lelépő polgármester ur sem volt sovínista, mégis megvolt benne a kellő hazafias érzés és érzék. Mikor a város ugyszólván egész tisztviselő kara (tisztület az egy pár kivételnek) szinte ostentative távol tartotta magát a nemzeti kultúra szolgálatában álló összes intézményeinkben való részvételtől, a polgármester rendkívül elfoglaltsága mellett elég sürűn talált alkalmat rá, hogy személyes megjelenésével személyi és hivatali tekintélyének felhasználásával hasznára legyen városunk nemzeti szellemű fejlődésének, haladásának. Az erős nemzeti érzülettel kell, hogy helyes tapintat párosuljon. Erre városunk különös nemzetiségi viszonyai között nagy szüksége van a mi törvényhatóságunk fejének. E részben az aurea mediocritas legyen a jelszó, vagyis lassu, de biztos haladás. A kor szellemét erőszakkal sem hátráltatni, sem siettetni nem szabad. Az erőszak szintugy megboszulja magát, mint a reactio, mindkettő a tulzásban leli magyarázatát.

Legyen az új polgármesternek: reprezentatív tehetsége. Igaz, lehet valaki kitűnő polgármester e nélkül is — míg arról volt szó, hogy magát hivatalos aktái közé temesse. De mihelyt a város érdekében tanácskoznia, szónokolnia, reprezentálnia kell, szinte tehetetlenül áll, ha nincs rátermettsége a reprezentálásra. A jó reprezentálás sokszor felsiker és dicsőség, a gyöngö nem ritkán teljes balsiker és kész nevetség. A ki 30,000 polgár érdekét védelmezi, jogát vitatja, határozatának érvényesülését sürgeti, annak kell a reprezentatív képesség oly mértékével birnia, hogy föllépésének, szavának sulya legyen még a legmagasabb előtt is. Azt mondják: Isten adománya. Nem tagadjuk, de az is igaz, hogy idővel elsajáthatható tulajdonság. Hisz a latin is azt tartja: poeta nascitur, orator fit.

Legyen továbbá az új polgármester: jó akaró barátja tisztviselő-társainak. A humanus bánásmód mindenkéftel alkalmas kitűnő tisztviselői kar megeremtésére. A jó bánásmód és a hivatali szigor nem ellentétes fogalmak, tehát nem zárják ki egymást. A jó tisztviselő sohasem panaszodik a jó bánásmóddal járó igazságos hivatali szigor ellen, mert tudja, hogy rendnek kell lenni a hivatalos teendőkből és hogy a hivatalos kötelesség pontos teljesítése alól nincs joga magát kivonnia. Ellenben a rossz bánásmód, a főnöki gög lankasztja a lelkiismeretesebb tisztviselőnek munkakedvét is és általános anarchiára vezet.

Legyen végre a polgármester: higgadt vérmérsékletű. Meggyőződésünk, hogy ideggyöngö, ideges ember nem vallja ki soká a polgármesteri állást. Ami köztörvényhatósági bizottságunk nagyon kritikus egy testület. Nemesak csiklandozzák a szegény polgármestereket, hanem valósággal csipkedik. Ha a többséggel tart, jobban mondva, ugyaneget elvet vall vele, a kisebbség keseredik neki, ha a kisebbséggel talál szavazni, a többség boszankodik rá. Elképzelhetni tehát, mekkora stoicizmus kell hozzá, hogy az ember hősiösen megülje azt a kényelmetlen polgármesteri széket hosszabb ideig és magát mintegy áldozatul odadobja a város polgárainak karjaiba csak azért, hogy az ő érdekeiknek hű szolgájává lehessen.

Azt hisszük, nem tévedünk, ha kiemeljük, hogy az új polgármester választásánál a fentebbi

szempon
Ilyen po
megsem
nem sop
természe
idegenér
de ha n
idegenke
— valah
tert, han
állitanun

Ka

(Hat va
város ke
tartott n
tározta,
érdekü v
Adolf, m
társai ál
frt érték
dődt eg
magános
Gusztáv
gyülesén
ezer és
jegyzet
báró Be
mint az
nemesak
és ennek
40 ezer
hogy mi
főjja fe
kamatait
frtot aj
szép öss
i z r. h
kapuvári
szavazni,
tulajdon
értelmisé
egymás
jegyzet
hogy Ka
hogy a
kebeléből
Antal is
A
elnökle
keresked
mosan es
egész bi
eszközöl
haladni

E
közönség
het ven
pedig Ka
domásu,
fent első
tart füz
többi ér
a vasut.

Ki
serényen
vetések f
vetések
nyujanak

az annak
ezelő aj
üzleti for
indokálás
pénztárn
adott. A
mentett
hogy a

szempontoknak döntő szerepet kellene játszaniok. Ilyen polgármester való nekünk! Az aztán talán mégsem lehet lényeges dolog, hogy soproni vagy nem soproni egyén az illető. Ha van ilyen soproni, természetes, úgy sem szaladnak a szomszédok idegenért, legelső sorban megbecsüljük a magunkét, de ha nincs, akkor nem kellene tartózkodnunk és idegenkednünk attól sem, hogy importáljunk egyet — valahonnan. Mert nekünk nemcsak polgármestert, hanem jó, rátermett polgármestert kell állítanunk a város élére.

Justus.

A megyékből.

Kapuvár, április 17. [Rendes lev.] (Hatvar ezer frt vasutra.) Kapuvár mezőváros képviselő-testülete a ma délután 3 órakor tartott népes közgyűlésén egyhangúlag elhatározta, hogy a kisczell-kapuvár-parndorfi helyi érdekű vasut czéljára Dr. Silberstein-Ötvös Adolf, mint előmunkálati engedményes és érdekártársai által kért összeget megadja, vagyis 40,000 frt értékű törzsrésztvényt jegyez. Tegnap megkezdődött egyszersmind a törzsrésztvények jegyzése a magánosok körében is, és a várban, báró Berg Gusztáv elnökle alatt tartott vasuti bizottsági gyűlésen rövid félóra alatt összesen huszonegyezer és néhány száz forint értékű törzsrésztvény jegyeztetett. A jegyzésnél jó példával járt elől báró Berg Gusztáv, a ki daczára annak, hogy mint az itteni hercege Esterházy uradalom bérlője, nemcsak a községi pótdónak nagyobb felét fizeti és ennek arányában a község által megszavazott 40 ezer frt nagy részét is viseli, és daczára annak, hogy mint hercegi uradalmi bérlő 50 ezer frttal fogja fedezni a hercegi ház által adandó tőke kamatait, — mint Kapuvár polgára is 5 ezer frtot ajánlott fel a vasut czéljára. Jelentékeny szép összeg: 4 ezer frt az is, a mit a kapuvári izr. hitközség megszavazott a vasutra. A kapuvári ipartestület ezer forintot fog megszavazni, Mohl Bódogné, börgyár- és gőzmalomtulajdonosné 1500 frtot ajánlott fel, ezenkívül az értelmiség, kereskedők és iparosok közül számosan, egymással vetélkedve 100—200, 300—500 frtokat jegyeztek, sőt a mi legelőkeltebben illusztrálja, hogy Kapuvár minden lakosa mily élénken óhajtja, hogy a vasut létesüljön, a községi előljáróság kebeléből Vargyas József bíró és Bárson Antal is 100—100 frtot jegyeztek.

A további jegyzést báró Berg Gusztáv elnökle alatt egy bizottság intézi. Minthogy a kereskedők és más üzletemberek közül még számosan csak ezután fognak a jegyzésre felkérteni, egész biztosan remélhető, hogy a magánosok által eszközölt részvényjegyzés összege meg fogja haladni a 30 ezer forintot.

E szerint tehát Kapuvár mezőváros és annak közönsége (ide nem számítva a hercegi uradalmat) hetvenezer frtot fog áldozni a vasutra, pedig Kapuvárról, mint erkölcsi testületről köztudomásu, hogy szegény, vagyontalan község. A fent elősorolt adatokhoz felesleges volna kommentárt fűznöm, a számok beszélnek. Kövessék a többi érdekelt községek is — és akkor meglesz a vasut.

Kisfalud. [Rendes lev.] A mezei munka serényen folyik, az időjárás száraz, a mi az őszi vetések fejlődésére káros lehet. Ez idő szerint a vetések szépek s a gazdáknak reménységet nyújtanak.

Napi hírek.

— **A soproni takarékpénztár** visszavette az annak idején tett, a kaszinó-épület kibővítését czélzó ajánlatát. Az ajánlat visszavétele tisztán üzleti formalitás, mely abban a körülményben leli indoklását, hogy a kaszinó-egyesület a takarékpénztárnak mindeddig semmiféle választ nem adott. A takarékpénztár ezen hallgatás által felmentettnnek hitte magát ajánlata alól; de feltehető, hogy a régi ajánlat ismét érvénybe lép.

Adótárgyalás a szomszédban. Kegye Sándor, fogalmazó a pénzügyigazgatásnál Kismartonba megy, hogy a f. hó 24. és 25. én ott tartandó adótárgyalásoknál a pénzügyigazgatást képviselje. A tárgyalások a III. oszt. keresetadóra kötelezetteket érdekli.

— **Halálhírek.** Ma délelőtt temették Hainburgban Stiny József hadnagyot, Stiny Lénárd, nyugalmazott vasuti felügyelő fiát. Stiny Lénárd és családja, mélyen megrendülve a lesújtó eset által, a mely elraboita tőle, a mindenütt nagyra-becsülést élvező fiút, Hainburgba utaztak, elkisérni a korán elhunytat örök nyugalomra.

Ritter Lipót magánzó hunyt el ma fél 2 órakor éjjel, 86 éves korában. Az elagott öreg ur, a ki itt Sopronban, nagy családjának körén kívül, minden ismerősének szeretetét élvezte, régebben, a még most is virágzó Ritter-féle gabona-és liszt-üzlet főnöke volt, a mely az ő kiválóan becsületes tevékenysége alatt jó nevet vívott ki magának kereskedői körökben. Ritter tetemeit gyermekei, unokái és dédunokái állják körül gyászolva. Temetése szombaton, folyó hó 20-án, d. u. 4 órakor lesz: a gyászszobából (Várkerület 54. sz.) indul a gyászmenet az evang. temetőbe, a hol örök nyugalomra helyezik.

Bardasch Zsófia asszony, a helyben állomásozó katonasághoz beosztott hadbíró-kapitánynak Bardasch Lajosnak anyja f. hó 16-án hunyt el Bécsben a dr. Löw-féle gyógyintézetben.

— **Az új katolikus temető.** A tegnapelőtt (szerdán) tartott temető-bizottsági ülésen a többi közt elhatározták, hogy a katolikus konventnek indítvány tétessék, miszerint az új temetőben június hó 1-ével, általánosságban kezdessék meg a temetkezés és a régi temetőben csak olyanok temetessenek el, kiknek már régebb idő óta rezerválttak sírboltok.

— **A „Dalfüzér” közgyűlése.** A soproni „Dalfüzér” férfi-dalegyesület közgyűlése f. hó 21-én, délelőtt 10 órakor lesz az egyesület helyiségében.

— **Elmezavarodott.** Tegnap délelőtt a „Pannonia”-szállodából egy elegánsan öltözött, középkorban levő uri ember, ki már egy pár nap óta városunkban tartózkodik, excentrikus és feltűnő magaviselete miatt a városi közkórház megfigyelő osztályára szállított. Illető nagy husvársárlásokat tett és anélkül, hogy felhasználta volna, elhagyta romlani. Miután személyére vonatkozólag minden felvilágosítást megtagad, megindították a vizsgálatot a szerencsétlen nevének és kilétének kipuhatolására.

Utólag, épp lapunk zárta előtt, arról értesülünk, hogy a szerencsétlent Agamál Károlynak hívják és Rákoson lakik: hivatása szerint munkavezető. Ez idő szerint kissé nyugodtabb éstisztán emlékezik vissza azon tetteire a melyeket a legutóbbi napokban elkövetett és a melyeket ő maga is örülségeknak tart. A szerencsétlent időközben megérkezett neje is ápolja.

— **Megkerült Szeless ur!** A hazafiúi erényekben dolgozó Szeless ur hangot adott! Zürichből keltezt levelet küldött a Bud. Hirlap szerkesztőségének, a melyben elmondja beteges agyvelejében megfogamzott honfiúi lázbetegségének heroikus álomlátásait. Nagyszerű ember ez a Szeless Adorján. Nemesak széllel bélelt, hanem különféle hőbortokkal is. Hőbortos nagyzási vágyból botrányt csinált és most, mint bolygó honfiu fonogatja feje fölé a martir koszoruját, a melynek lelogó szalagjára ez van írva: honfiak, adjatok kenyereit éhező családoknak. No, bizony mondom, az a szegény asszony és az ártatlan három gyermek, megérdemli az irgalmat és a szánakozást. Különös dolog ugyan, hogy Szeless ur több irgalmat vár családja iránt a közönségtől, mint a mennyit tanusított iránta ő maga, a ki most bútelten jár ugyan sétálva, barna felöltőben (a világosat eladta) a párisi boulevardokon, de a kinek itthon nem volt kényelmes dolgozni a maga családjáért.

— **Elveszett létra.** A kaszinó-kávéház tulajdonosától egy 5 méter hosszú 18 frt értékű

létra már egy pár hónap óta hiányzik, miután a tulajdonos azt hiszi, hogy csak kölcsönképen vitte valaki el, ezuton szólitja fel az illetőt, sziveskedjen azt mielőbb visszaszolgáltatni.

— **Talált keztyű.** Egy félpár vörös kötött gyermek-keztyűt hoztak be ma lapunk kiadóhivatalába, a honnan a kárvallott tulajdonos elviheti.

— **A színház-kávéházon** ma, csütörtökön este érdekes bűvész- és dalestély lesz, mely alkalommal az Esmerdela-nővérek fogják a legújabb dalokat előadni.

Táviratok.

Budapest, ápr. 18. A nunczius ma reggel misét mondott a papnevelő intézet kápolnájában. A papnevelő szirmán zászlók lengenek, a melyek közül az egyik a pápa színeit viseli, a másik nemzeti lobogánk. Azután megtekintette a papnevelő intézet helyiséget; a novicizusokat intette szerető szavakkal, hogy továbbra is szorgalmazzák a hazas és az egyházszeretetét. Meglátogatta folytatólag az angol kisasszonyok intézetét. Déli 1 órakor ebéd volt.

Budapest, április 18. Az esküdtsek ma reggel kezdte meg tárgyalni azt a sajtóvétséget a melylyel Papp bakszegi görög-keleti lelkész vádolta a „Magyar Hirlap” szerkesztőségét abból a cikkből kifolyólag, a melyet a mondott lap a királynak boros sebesi utazása alkalmából közölt és a melyben azt írta Papp-ról, hogy a szószék-ről prédikálta miszerint a vonatot tartoztassa fel. Vádoltakként szerepelnek Horváth Gyula, Fenyő Sándor, Kohn Dávid, Márkus Miksa. A tanuk között van Hieronymi, a volt belügyminiszter is. A tárgyalás folyik.

Bécs, április 18. Az általános kihallgatások előtt Plener Ignác letette ő felsége kezébe az esküt mint a Vaskorona-rend kancellárja.

Bécs, április 18. Dániel és Lukács magy. kir. miniszterek ma konferáltak Bánffy báróval a déli vasut államosítása tárgyában. 1 órakor folytatták a közös miniszter-tanácskozásokat. A tanácskozás tárgya az 1896. évi költségvetés volt.

2 órakor ő felsége elnökle alatt a tanácskozás véget ért.

A magyar miniszterek ma Kálnoky grófnál ebédre hivatalosak, hoinap még itt maradnak.

Szombathely, április 18. Reiszig Ede, volt államtitkárt ma iktatták be ünnepélyesen Vas megye főispánjának.

Az ünnepélyesség isteni tisztelettel kezdődött. A nagymisén Hornig báró püspök pontifikál fényes segédlettel. Délelőtt megtartott a rendkívüli megyei közgyűlés, melyen Dr. Károlyi alispán afeletti örömeinek adott kifejezést, hogy a megye alispánját látja most a megye élén.

Reiszig főispán ki a közigazgatás terén kiváló szakértő, őszinte szavakkal megköszönte a fényes fogadtatást. Mint a megye fia mindig kötelességének fogja ismerni, Vas megye minden lakosságának érdekét felekezeti különbség nélkül minden erejével előmozdítani. A municipiumok részéről jelen vannak: Laszberg gróf Győrből, Simon Ödön Sopronból, továbbá Sopron, Győr, Mosony és Veszprémmegyék alispánjai.

Az ünnepélyességet a „Sabariában” diszebed fejezte be, melyen 400 személy vett részt.

London, április 18. Chinában nagy az izgatottság a Chinát megkárosító és meggyalázó békekötés miatt.

Brünn, április 18. Tegnap este Prazak báró lakása vlött egy bomba explodált, mely azonban nem okozott nagyobb kárt. Az ismeretlen tettest keresik.

Páris, április 18. Itt nagy feltűnést kelt a Times levelezőjének Blowitz urnak a francia sajtóról írt cikke. Blowitz ur kijelentette a szindikatus előtt, hogy nem volt szándéka a párisi sajtót megsérteni és sajnálja, hogy a cikkben való részességét ilyen értelemben ma yarázzák.

Budapest, április 18. (Gabonatözsde.) Buza őszre 7.14—16; Buza tavaszra 7.24—25; Buza május júniusra 7.26—28; Róz tavaszra 7.12—13; Róz őszre 6.00—03; Tengeri május-júniusra 6.26—27; Tengeri július augusztusra 6.69—70; Zab tavaszra 6.74—75; Zab őszre 6.73—75; Káposzta repeze augusztus szeptemberre 6.24—25. Buzaajánlat mérsékelt számban. Összforgalom 35.000 métermázs. Irány élénk. Buza 10 krral, 5—10 krral magasabb áron keltek el. Többi árukban kevés készlet. Idő: szép!

Vegyes.

(Az óvatos Crispi) A génuai Cabffaro beszéli, hogy Crispi az ellene legutóbb intezett merénylet óta inge alatt kettős aczélínget visel.

Nápoly legkiválóbb fegyverkovácsa készítette az egészen új fajta vértet, melyért 600 lírát kapott. Nemesak a kés nem hatol át az acélszöveten, de a pisztolygolyó sem.

**Mezőgazdaság.
Tenyészbikák árverése.**

A vármegyei gazdasági egyesület a következő körlevelet küldte az egyes községi előljáróságoknak.

Ezennel értesitem a t. Előljáróságot, hogy a sopronvármegyei gazdasági egyesület által létesített bikanevelő-telepeken a folyó évi tavaszi tenyészbika-árverések a következő napokon tartanak meg:

Szilipusztán folyó évi április hó 21-én, délután 3 órakor.

Völgyfalván folyó évi április hó 23-án, délelőtt 11 órakor.

A szilipusztai telepen 11 drb, a völgyfalvin 8 drb vérbeli növendék bika fog elárvereztetni.

Az árverésen első sorban csak községek (megbizottai) vehetnek részt, magánosok csak másodsorban, amennyiben a községek az árverés alá kerülő állatra esetleg igényt nem tartanak.

Fölhivatnak ennek következtében a t. Előljáróságok, hogy esetleges bikaszükségleteik fődözése céljából az árveréseken annál is inkább résztvevni sziveskedjenek, mert itt alkalmuk nyílik jó és kitünő állatokat a lehető legolcsóbban és legked-

vezőbb feltételek mellett beszerezni, amennyiben a megvásárolt bika árát három féléves kamatmentes részletben való törlesztés kedvezményében kivétel nélkül minden község részesül, ama községek pedig, melyek pénzügyi viszonyaiknál fogva segélyre méltán reá szorulnak, az egyesület részéről 5-40% árleengedésben részesíttetnek.

Sopron, 1895. április 10-én.

Az elnökség.

Irodalom és művészet.

Vadnay Károly életrajza jelent meg épen most a dr. Körösy László országsszerzte elterjedt Korrajzok című nagybeesű vállalatában. A hármás füzetet Vadnay arcképe és kéziratosban közölt előjáró beszéde díszíti. A 266 oldalra terjedő könyv az első érdemszerint való Vadnay-életrajz irodalmunkban. Megismertet Vadnay ifjúságával, katonai-éveivel, szabadságharczi szereplésével, külföldi kényszer-szolgálatával; bemutatja azután Vadnay-ban a novellairót, a regényirót, a kritikust, a dramaturgot, a szerkesztőt s az embert. A rendkívül gazdag adatok feldolgozását és csoportosítását ugyanaz az alaposág és élelenség jellemzi, mint az eddig megjelent Korrajzokat: Ferencz József, XIII. Leo pápa, Kossuth Lajos, Jókai Mór és Vaszary Kolos legújabb biográfiáit. Vadnay Károly életrajzának bolti ára 90 kr.; de feleáron kapja, a ki harmincz füzetre (bolti árban kilenez forint) öt forintjával előfizet. A ki két öt-öt forintos évi előfizetést gyűjt, az harmincz füzetet kap ajándékkul. A hezagpótló, sőt nélkülözhetlen irodalmi vállalatot, melyből havonként két szám jelenik meg, jó lélekkel ajánljuk olvasóinknak. Bolti áron minden nagyobb könyvkereskedésben kapható. Kedvezményes előfizetéssel a Korrajzok kiadóhivatalában, Budapest, Andrásy-ut 25. szám alatt rendelhető meg.

Szerkesztői üzenetek.

Nil. A telegrammokat „Soproni Ujság“ ezim alatt kérjük fél 5 óráig feladni; lap zárta fél 6 után van. A levelek pontosan érkezenek, ha ezimüket írja rá; ámbár nem árt, ha a kiadó ezég nevét melléje írja.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, április 17.

Egységes járadék . . . 101.70	Magyar hitelbank . . . 461.--
Magy. arany-kor.-jár. 123.45	Länderbank . . . 284.75
4% magyar kor.-jár. 99.50	Unionbank . . . 330.25
Magy. földteherm.-köt. 99.20	Allamvasut . . . 442.25
Anglo-bank . . . 170.25	Délivasut-részvény . 111.37
Osztr. bank-egyesület 159.25	Napoleonondor . . . 9.71
Osztrák hitelbank . 398.75	Márka 59.80

Vásári tudósítás.

Bécs - Ujhely, április hó 17-én. (Sertés - vásár.) Felhajtattott összesen 117 drb sertés. Ebből volt 85 drb magyar, 32 drb horvát, — drb boszniai és — drb szerb. Árjegyzések: malacz 12.00—16.00 firtig; süldő 17.00—24.00 firtig; teljes koru 25.00—31.00 firtig élve, páronként 4% levonás; szúrós-sertés 35—41 krig; hizott sertés 39—41 krig netto 1 kgr.-kint élve. Állás 6120 drb.

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.17 delután. Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 delután, 6.56 este. Érkezés Bécsből: 9.16 délelőtt, 1.58 delután, 6.22 este. Érkezés Győrből: 9.20 délelőtt, 3.04 delután, 8.38 este.

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter K. és fia.

Apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetési díjat levélbélyegeken is elfogadjuk. Beküldési díj 10 szóig 20 kr., minden további szó 2 kr. Czimmel ellátott hirdetések után 30 kr. bélyegdíj is fizetendő.

APRÓ HIRDETÉSEK. - KLEINE ANZEIGEN.

Die Einschaltungsgebühr ist im Voraus zu bezahlen und kann auch mit Briefmarken beglichen werden. Bis zu 10 Worten sind 20 kr. an Einschaltungsgebühr zu bezahlen, für jedes weitere Wort 2 kr. Für kleine Anzeigen mit Adresse sind separat 30 kr. Stempelgebühr zu bezahlen.

Vidéki tudakozásokhoz a válasz bélyege melléklendő. — Briedlichen Anfragen ist eine Freimarke zur Antwort beizuschliessen.

Házassági ajánlat.
Egy fiatal 30 éves tisztviselő ez uton óhajt megismerkedni egy esinos és szerény, háziasan nevelt leánnyal. Hozomány nem okvetlen feltétel. Ajánlatok a legnagyobb diszcretió biztosítása mellett a lapok kiadóhivatalába kéretnek „Komoly szándék“ jelige alatt. 1

Liliom 112.
Boesánat, hogy nem mehettem a kütüzött időben az ismert helyre. Holnap okvetlen ott leszek. Szóval mindent elmondok. Vizontlátás a! Garçon. 2

Mely fiatal özvegy asz-
szonyka volna hajlandó — komoly szándék céljából — egy fiatal úri ember udvarlását elfogadni. Levelek a lapok kiadóhivatalába kéretnek „Remény“ jelige alatt. 3

Részletfizetésre
kerestetik egy használt, de jó karban levő pneumatic-byciklit. Ajánlatok kéretnek „Előnyös feltételek“ alatt a lap kiadóhivatalába. 4

Makulatur-papros
métermázsánként 8 firtért eladó. Hol? megmondja a lapok kiadóhivatala. 5

Könyvnyomdászok figyel-
mébe! Egy alig használt lábhatásra berendezett számzó-gép, melyen levelezőlap nagyságu szedést is lehet nyomni, rendkívüli előnyös ár mellett eladó. Bővebb felvilágosítással a lapok kiadóhivatala szolgál. 6

Gutes Fahrrad
zu kaufen gesucht. Briefliche Offerte unter Chiffre „D. S. 3705“ an die Expedition des Bl. erbeten. 7

Haus
auf der Grabenrunde preiswürdig zu verkaufen. Adresse in der Expedition d. Bl. 8

Wirthschafterin in mittleren
Jahren, mit mehrjähr. Zeugniß, verläßlich, anständig, wünscht zu einem Witwer mit 1 od. 2 Kindern unterzukommen. Briefe erbeten unter „R. S. 3264“ an die Exp. d. Bl 9

Hübsche Frau
wünscht Bekanntschaft mit einem Herrn, der ihr zur Gründung eines Geschäftes behilflich ist. Unter „Zunfthundert 41244“ a. d. Exped. 10

Ephen.
Wann blüht endlich ein Wiedersehen? Wirft jeden Tag erwartet, Du lieber, süßer Mann, Ziel aller meiner Gedanken. 11

Kompagnon
mit 10—20.000 fl. für ein gewinnbringendes, solides Unternehmen gesucht. Thätige Theilnehmung erwünscht, jedoch nicht unbedingt erforderlich. Anträge unter „P. C. Nr. 1133“ an die Expedition. 12

Heirats-Antrag.
Junger hochintelligenter Privatbeamter, sehr interessante, vornehme Erziehung mit einigen tausend Kronen Einkommen und etwas Vermögen wünscht sich mit thätlich hübsch, feingebildeter Dame, Christin, musikalisch, mit zugleich mindestens 10.000 Kronen Baarvermögen baldigt zu verheirathen. Nur vornehmen klaren Bild zulassende Antworten erbeten unter „Herz und Geist 5135“ an die Exped., gegen Zuseratenchein. 13

Ein tausendfaches Hoch!
dem schönsten Mädchen von der Neustiftgasse, der hohen Crescentia, zu ihrem werthen Namensfeste. 14

Verloren
wurde am Wege Lange-Zeile-Scharfes Ed ein goldener Armreif mit Herz Anhängel. Abzugeben in der Expedition d. Bl. gegen Finderlohn. 15

Führer durch Oedenburg.
Plan von Oedenburg, Umgebungsfarte von Oedenburg, Wegmarkirungsfarte für die Umgebung Oedenburgs, ferner
Rüchners
Universal-Konversations-
Lexikon à 2 fl.
werden zum Kaufe angeboten Adresse in der Expedition d. Bl. 16

**Nicht nur Buchdruck-
Arbeiten sondern auch
Lithografische
Arbeiten**

Verlobungs-, Visit-, Einladungs-Karten, Rechnungen, Fakturen, Aktien, Diplome, Kassascheine, Reklame-Plakate, Flaschen-
Bigaretten, Pläne, Karten, Bilder effektuiren schön und billig

C. Romwalter & Sohn
Oedenburg, Grabenrunde 121.

Nyomatott Romwalter K. és Fia könyvnyomdai műintézetében.